
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

טיפול מודע הקשר עם ילדים ומשפחות - 3228

תאריך עדכון אחרון 20-08-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ. דורית רואר-סטריאר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dorit.roer-strier@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי רביעי 15:00-16:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הפרקטיקום יעסוק בטיפול בילדים, נוער ומבוגרים בקונטקסט המשפחתי או הארגוני שלהם, לפי גישות של טיפול משפחתי מודע הקשר. גישות הטיפול שינחו את הפרקטיקום מבוססות על הגישה המערכתית-אקולוגית, גישת הכוחות, גישת ההעצמה והגישה הנרטיבית. הגישה מודעת ההקשר רואה את התפתחות האדם מתוך אינטראקציה עם הקשרים מגוונים. גישת הפרקטיקום מדגישה את הנדבך הסביבתי-תרבותי-מגדרי-היסטורי-פוליטי-דתי לטיפול בפרטים משפחות וארגונים. בסמסטר הראשון יתמקד הקורס בהכרות עם משפחות תוך שימוש בהבניה תיאורטית ובכלים שונים. למטרות ההכרות נשתמש בפאזל זהויות, ג'ינוגרם, אקוגרם וקולטורגרם, שיעזרו לנו לזהות נושאים של העברה בין-דורית, כוחות ואתגרים של הפונים, הקשרים שונים של המשפחה, מערכות תמיכה, יצירת ברית טיפולית ותכנון מטרות להתערבות. הפרקטיקום מבוסס על טיפול שבועי עם שלושה משתתפים (מטופלים) לפחות, שמלווה בהגשת יומן טיפול על משפחה אחת. מומלץ לבחור משתתפים לאור גישת הפרקטיקום באופן שיאפשר טיפול מערכתי כלשהו: טיפול זוגי, טיפול דיאדי, הדרכת הורים, טיפול משפחתי וכדומה. כל אחד ממשתפי הקורס יציג בכתה את המשפחה לאור ההכרות שביצע תוך קישור לרקע התיאורטי, תיאור ההקשרים וניתוח דילמות בטיפול. לצורך הדיון יכין המשתתף דף רקע עם נתוני המשפחה שישלח למשתתפים 3 ימים מראש לפני ההצגה בכתה ויעלה למודל. ייערך דיון בשיתוף עם משתתפות הפרקטיקום. בסמסטר השני יתמקד הקורס בהכרות עם גישות וטכניקות המתאימות לטיפול עם משתתפים מתרבויות שונות. בסמסטר זה נעקוב גם אחר הכנסת גורם נוסף לטיפול. כל משתתפת תעבוד עם הקבוצה לפי טכניקה שבחרה כמתאימה למשפחות שבטיפולן. המשתתפת תדווח על התקדמות הטיפול, מהלך הצטרפות הגורם הנוסף והשפעתו על הטיפול.

מטרות הקורס:

הכרות עם גישות של טיפול משפחתי מודע הקשר.
רכישת כלים לעבודה טיפולית מודעת הקשר
התנסות בעבודה טיפולית לפי גישות אלו
פיתוח רפלקטיביות
מתן משוב והשתתפות בקבוצת עמיתים המנוהלת בגישה מודעת הקשר

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

יטפלו לפי גישת הפרקטיקום
יפגינו חשיבה רפלקטיבית
יכירו מושגי יסוד, כלים טיפוליים ותיאוריות בתחום וידעו לישמם בטיפול

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הצגות מקרה בסמסטר א' והצגת שיטות התערבות בסמסטר ב'

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
תעודכן בקרוב

חומר חובה לקריאה:
יעודכן בקרוב

חומר לקריאה נוספת:
יעודכן בקרוב

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
30 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 10 %

מידע נוסף / הערות:
מטלות הקורס

- ניהול יומן טיפול ובו רישום שוטף של לפחות 25 פגישות הטיפול- המספר המינימלי של פגישות שמחייב הפרקטיקום על מנת לקבל אישור סיום. היומנים יאספו פעמים בסמסטר מדי 3-4 שבועות ויתקבל משוב מהמרצה על כל אחת מההגשות (מינימום חובת הגשה היא 2 פעמים בסמסטר).
- הרישום ביומן יתחלק לשני חלקים:
  - א. תיאור הפגישה מנקודת מבטו של המשתתף (מטופל) או המשתתפים.
  - ב. תיאור רפלקטיבי של המשתתף (מטפל) על מחשבות, רגשות וסוגיות שעלו במפגש. משקל היומנים בציון הסופי הוא 30%
- הצגות מקרה - כל משתתפת תציג פעם אחת במהלך כל סמסטר. בסמסטר א' יוצגו המשפחות תוך התבססות על כלי ההכרות ויקושרו לחומר ביבליוגרפי. בסמסטר ב' תוצג טכניקה טיפולית שנוסחה בטיפול וידווח על הכנסת גורם נוסף לטיפול. הנחיה למצגת עבור השיעור עם דוגמא משנים קודמות נמצאת באתר הקורס.
- עבודת סיכום מועד ההגשה ותכני העבודה יקבעו במשותף ועל פי תחומי העניין של משתתפות הקורס. באתר דוגמאות לעבודות משנים קודמות. משקל העבודה - 60%
- היקף העבודה עד 7 עמודים, רווח 1.5, גופן אריאל 12. יש לצטט לפחות 8 מקורות מסילבוס הקורס.